

VAMPIRSKA AKADEMIJA

WA
POSLEDNJA ŽRTVA

RIŠEL MID

Prevela
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Richelle Mead
LAST SACRIFICE

Copyright © 2010 Richelle Mead
All rights reserved
Translation copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Serijal VAMPIRSKA AKADEMIJA:

Vampirska akademija

Promrzlina

Poljubac senke

Obećanje krvi

Neraskidiva veza

Poslednja žrtva

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Posvećeno Riču Bejliju i Alanu Dotiju,
profesorima koji su najviše uticali na moje pisanje,
i svim prijateljima profesorima koji trenutno pomažu
mladim piscima. Nastavite da se borite za pravu stvar.*

WA PRVO POGLAVLJE

NE VOLIM KAVEZE.

Čak ne volim ni da idem u zoološki vrt. Kad sam prvi put otišla, umalo nisam dobila napad klaustrofobije dok sam gledala te jadne životinje. Ne mogu da zamislim da ijedno biće tako živi. Ponekad mi je pomalo žao i zločinaca, doživotno osuđenih na život u ćeliji. A svakako nisam očekivala da ću *ja* provesti život u ćeliji.

Ali život mi u poslednje vreme priređuje mnogo toga neočekivanog budući da sam, eto, zaključana.

„Hej!“, povikala sam, uhvativši čelične rešetke koje me odvajaju od sveta. „Koliko ću dugo ostati ovde? Kad je suđenje? Ne možete doveka da me držite u ovoj tamnici!“

Dobro, nije prava tamnica, mračna sa zardalim lancima. Nalazim se u maloj ćeliji s golim zidovima, golim podom i, pa... sve je golo. Besprekorno. Sterilno. Hladno. U stvari, malodušniji je od bilo kog budavog zatvora. Rešetke su hladne, tvrde, nepopustljive. Metal oštro sija pod neonskim svetlom i nadražuje mi oči. Vidim rame

dampira koji ukočeno stoji pored ulaza u ćeliju i, iako ih ne vidim, znam da su verovatno još četiri čuvara u hodniku. Znam i da niko od njih neće da mi odgovori, ali to me ne sprečava da već dva dana neprestano zapitkujem.

Pošto je usledila uobičajena tišina, uzdahnula sam i klonula na krevet u uglu ćelije. Kao i sve ostalo u mom novom domu, krevet je bezbojan i neugodno bleštav. Da, stvarno počinjem da priželjkujem pravu tamnicu. Barem bih imala nešto da gledam da sam okružena pacovima i paučinom. Podigla sam pogled i odmah me je preplavila stalno prisutna teskoba: da me tavanica i zidovi pritiskaju. Kao da ne mogu da dišem. Kao da će zidovi ćelije nastaviti da se približavaju sve dok ne ostane nimalo prostora, sve dok ne istisnu sav vazduh...

Trgnula sam se i zavapila za vazduhom. *Ne pilji u zidove i tavanicu, Rouz*, prekorila sam sebe. Umesto toga, zagledala sam se u svoje prekrštene ruke i pokušala da dokučim kako li sam upala u ovu zbrku.

Odgovor je očigledan: Neko mi je prikačio zločin koji nisam počinila. A nije reč o sitnom zločinu već o ubistvu. Toliko su drski da su me optužili za najveći zločin koji moroj ili dampir može da učini. To ne znači da nikoga nisam ubila. Jesam. Takođe sam često kršila pravila – a i zakon. Međutim, hladnokrvno ubistvo nije na mom repertoaru. Pogotovo ne ubistvo kraljice.

Istina je da mi Tatjana nije bila draga. Ona je bila hladna, proračunata kraljica moroja – živih vampira koji koriste magiju i ne ubijaju da bi došli do krvi. Moj odnos s njom bio je buran iz više razloga. Jedan je što se zabavljam s njenim unukom Adrijanom. Drugi što nisam podržavala njenu politiku borbe protiv strigoja – zlih,

nemrtvih vampira koji nas sve vrebaju. Tatjana me je prevarila nekoliko puta, ali nikad nisam poželela njenu smrt. Međutim, neko jeste i taj neko je ostavio tragove koji vode pravo do mene. A najgore od svega je što su na srebrnom kocu kojim je Tatjana ubijena moji otisci prstiju. Naravno, to je *moj* kolac i prirodno je da su moji otisci na njemu. Niko ne misli da je to važno.

Ponovo sam uzdahnula i izvadila izgužvan papirić iz džepa. Jedino što imam za čitanje. Stisla sam ga u ruci jer više nema potrebe da gledam reči. Odavno sam ih zapamtila. Sadržaj poruke naterao me je da preispitam ono što znam o Tatjani. Da preispitam mnogo toga.

Uzrujana okruženjem, pobegla sam u glavu svoje najbolje drugarice Lise. Ona je morojka i imamo psihičku sponu koja mi omogućava da joj uđem u glavu i gledam svet njenim očima. Svi moroji koriste neki oblik elementalne magije. Lisin element je duh, povezan s psihičkim i isceljivačkim moćima. Redak je među morojima, koji uglavnom koriste opipljive elemente. Jedva shvatamo njegove mogućnosti – koje su neverovatne. Duhom me je vratila iz mrtvih pre nekoliko godina i tako je naša spona nastala.

U njenom umu sam se oslobodila svog kaveza, ali nisam našla mnogo utehe. Lisa se trudi da dokaže da sam nedužna otkako su izneli sve dokaze protiv mene na pripremnom ročištu. To što je ubistvo izvršeno mojim kocem samo je početak. Moji protivnici brzo su iskoristili priliku da podsete sve na moje neprijateljstvo prema kraljici i pronašli su svedoka koji je rekao gde sam bila u vreme ubistva. To svedočenje me je ostavilo bez alibija. Savet je odlučio da postoji dovoljno dokaza da me pošalju na pravo suđenje – gde će doneti presudu.

Lisa očajnički pokušava da privuče pažnju i ubedi ostale da mi je neko smestio. Međutim, nije joj lako da nađe nekoga ko bi je saslušao jer je čitav dvor zaokupljen pripremama za Tatjaninu sahranu. Smrt vladara je krupan događaj. Moroji i dampiri – poluvampiri poput mene – dolaze iz celog sveta da prisustvuju spektaklu. Posluženje, cveće, ukrasi, čak i muzičari... Ceo program. Sumnjam da bi događaj bio tako složen da se Tatjana udaje. S toliko dešavanja i meteža, nikome sad nije do mene. Što se većine tiče, ja sam sklonjena na sigurno mesto gde ne mogu više da ubijam. Tatjanin ubica je uhvaćen. Pravda je zadovoljena. Slučaj zaključen.

Pre nego što sam videla gde se Lisa nalazi, pometnja u zatvoru vratila me je u sopstvenu glavu. Neko je ušao. Razgovara sa čuvarima. Zahteva da me vidi. Moj prvi posetilac posle dva dana. Srce mi je poskočilo i potrčala sam prema rešetkama, nadajući se da je neko ko će mi reći da je sve ovo strašna greška.

Moj posetilac nije *baš* osoba koju sam očekivala.

„Matori“, umorno sam rekla. „Šta radiš ovde?“

Ejb Mazur stoji ispred mene. Upadljiv, kao i uvek. Sredina je leta – toplo i vlažno budući da smo usred ruralne Pensilvanije – ali to ga ne sprečava da nosi odelo. Napadno odelo, savršenog kroja i ukrašeno jarkoljubičastom svilenom kravatom i odgovarajućim šalom koji izgleda preterano. Zlatni nakit mu sija naspram tamnog tena. Izgleda kao da je nedavno skresao kratku crnu bradu. Ejb je moroj i, iako nije plemić, dovoljno je uticajan kao da jeste.

On je i moj otac.

„Ja sam tvoj advokat“, veselo je odgovorio. „Došao sam da ti dam pravni savet, naravno.“

„Nisi advokat“, podsetila sam ga. „I tvoj poslednji savet mi nije mnogo pomogao.“ Baš sam pokvarena. Ejb me je – iako nema veze s pravom – branio na pripremnom ročištu. Nije se dobro pokazao budući da sam zatvorena i čekam suđenje. Ali u samoći sam shvatila da je bio u pravu u vezi s nečim. Nijedan advokat, koliko god bio dobar, ne bi me spasao na pripremnom ročištu. Moram mu odati priznanje što se umešao u izgubljen slučaj mada mi i dalje nije jasno zašto je to učinio s obzirom na naš nejasni odnos. Kladam se da je to zbog toga što ne veruje plemićima i oseća roditeljsku dužnost. Tim redom.

„Moj nastup je bio savršen“, usprotivio se. „Dok nam tvoj opčinjavajući govor, u kojem si rekla 'da sam ja ubica' nije nimalo pomogao. Nije mnogo pametno što si sudiji ubacila tu sliku u glavu.“

Prekrstila sam ruke, ne obazirući se na njegovu opasku. „Dakle, šta radiš ovde? Znam da ovo nije samo očinska poseta. Ti nikad ništa ne radiš bez razloga.“

„Naravno da ne radim. Zašto išta činiti bez razloga?“

„Ne počinji sa zaobilaznim rasuđivanjem.“

Namignuo mi je. „Nema potrebe da budeš zavidna. Ako se budeš trudila i zaista budeš htela, možda ćeš jednog dana naslediti moje briljantne veštine rasuđivanja.“

„Ejbe“, upozorila sam ga. „Pređi na stvar.“

„Dobro, dobro. Došao sam da ti kažem da je moguće ubrzati tvoje suđenje.“

„Mo... molim? To je sjajna vest!“ Bar mislim da jeste. Njegov izraz lica govori nešto drugo. Poslednje što sam čula bilo je da će suđenje biti za nekoliko meseci. Pri samoj pomisli na to da ću toliko dugo biti u ovoj ćeliji ponovo sam osetila klaustrofobiju.

„Rouz, shvataš li da će suđenje biti gotovo istovetno pripremnom ročištu? Isti dokazi i presuda da si kriva.“

„Da, ali dotle svakako možemo nešto da uradimo, zar ne? Da nađemo dokaze da nisam kriva?“ Odjednom sam imala prilično dobru predstavu u čemu je nevolja. „Kad si rekao 'ubrzati', koliko si brzo mislio?“

„Voleli bi da održe suđenje čim izaberu novog kralja ili kraljicu. Znaš, kao deo slavlja posle krunisanja.“

Ton mu je bio neozbiljan, ali shvatila sam puno značenje tih reči dok sam mu zurila u tamne oči. Brojevi su mi zvečali u glavi. „Sahrana je ove nedelje, a izbori odmah posle toga... Hoćeš da kažeš da bih mogla da izađem pred sud i budem osuđena za maltene dve nedelje?“

Ejb klimnu glavom.

Ponovo sam poletela prema rešetkama. Srce mi je ludački tuklo u grudima. „*Dve nedelje?* Jesi li ozbiljan?“

Kad je rekao da su pogurali suđenje, pretpostavila sam da će ga zakazati za mesec dana. Dovoljno vremena da pronađem nove dokaze. Kako bih to uspela? Nejasno. Ali sad vreme radi protiv mene. Dve nedelje nisu dovoljne, pogotovo s toliko dešavanja na dvoru. Pre nekoliko trenutaka bila sam ogorčena zato što ću morati dugo da čekam. A sad imam premalo vremena. Odgovor na moje sledeće pitanje je sve dodatno pogoršao.

„Koliko dugo?“, pitala sam, trudeći se da mi glas ne zadrhti. „Koliko će proći od presude do... njenog izvršenja?“

Još ne znam šta sam sve nasledila od Ejba, ali čini mi se da imamo jednu zajedničku osobinu: nepokolebljivu sposobnost da izgovorimo loše vesti.

„Verovatno odmah.“

„Odmah.“ Uzmakla sam, gotovo sela na krevet pa osetila novu navalu adrenalina. „Odmah? Dakle, dve nedelje. Za dve nedelje mogu da budem... mrtva.“

Smrt mi visi nad glavom otkako je postalo jasno da je neko podmetnuo dovoljno dokaza da budem optužena. Ubice kraljica ne idu u zatvor. Njih *pogubljuju*. Moroji i dampiri zločine retko kažnjavaju smrću. Trudimo se da nam pravda bude civilizovana kako bismo pokazali da smo bolji od strigoja žednih krvi. Ali u očima zakona određeni zločini zaslužuju smrt. Neki zločinci to zaslužuju, recimo, izdajničke ubice. Kad sam u potpunosti shvatila kakva bi sudbina mogla da me zadesi, stresla sam se i shvatila da mi malo fali da zaplačem.

„To nije u redu!“, rekla sam. „To nije u redu i znaš da je tako!“

„Nije važno šta ja mislim“, mirno je odvratio. „Samo ti predočavam činjenice.“

„Dve nedelje“, ponovila sam. „Šta možemo da uradimo za dve nedelje? Hoću reći... imaš neki trag, je l' tako? Ili... ili... možeš dotle nešto da iskopaš? To ti je specijalnost.“ Brbljam i znam da zvučim histerično i očajnički. Naravno, to je zato što jesam histerična i očajna.

„Teško da ćemo mnogo postići“, objasnio je. „Dvor je zaokupljen sahranom i izborima. Vlada potpuno rasulo – što je istovremeno dobro i loše.“

Znam sve o pripremama jer sam gledala Lisu. Videla sam da već postaje mahnito. Neće biti samo teško da se u takvoj pometnji nađe neki dokaz. Moglo bi biti i nemoguće.

Dve nedelje. Dve nedelje i možda ću biti mrtva.

„Ne mogu.“ Glas mi je prepukao. „Nije mi suđeno... da tako umrem.“

„Je li?“ Izvio je obrvu. „Znaš kako bi trebalo da umreš?“

„U borbi.“ Jedna suza mi je pobegla i brzo sam je obrisala. Uvek sam bila opasnica. Ne želim da pokvarim taj imidž, ne sad kad je važniji od svega. „Dok se borim. Dok branim one koje volim. A ne... ne smišljenim pogubljenjem.“

„I ovo je svojevrсна borba“, zamišljeno je rekao. „Samo nije fizička. Dve nedelje su ipak dve nedelje. Je li to loše? Jeste. Ali je bolje od jedne nedelje. A ništa nije nemoguće. Možda će se pojaviti novi dokazi. Moraćeš da čekaš da bi videla.“

„Mrzim čekanje. Ova prostorija... tako je mala. Ne mogu da dišem. Ubiće me pre dželata.“

„Zaista sumnjam u to.“ Ejbov izraz lica i dalje je hladan, bez trunke saosećanja. Stroga ljubav. „Bez straha si se borila protiv svih onih strigoja, a ne možeš da se izboriš sa običnom sobicom.“

„Teže je od toga! Sad svakog dana moram da čekam u ovoj rupi, znajući da verovatno ne može da se zaustavi sat koji otkucava do moje smrti.“

„Prilike koje naizgled nisu opasne nekad su zapravo najveći ispiti snage. A preživeti je nekad najteže od svega.“

„O, ne. Ne.“ Uzmakla sam i ushodala se ukруг. „Nemoj mi prosipati ta mudrijaška sranja. Zvučiš kao Dmitrij kad mi je držao dubokoumne pridike o životu.“

„On je preživeo upravo takvu situaciju. A i dalje preživljava mnogo toga.“

Dmitrij.

Duboko sam udahnula da se priberem pre nego što sam odgovorila. Pre ove zbrke s ubistvom, Dmitrij je bio nešto najzamršenije u mom životu. Pre godinu dana

– mada izgleda kao da je prošla čitava večnost – bio je moj instruktor na akademiji i obučavao me je za čuvarku koja štiti moroje. Uspeo je u tome – kao i u drugim stvarima. Zaljubili smo se, što nije dozvoljeno. Snalazili smo se što smo bolje umeli i na kraju čak smislili kako da budemo zajedno. Ta nada je umrla kad ga je jedan strigoj ujeo i pretvorio u jednog od svojih. To je bio košmar na javi za mene. A onda ga je Lisa, čudom za koje niko nije verovao da je moguće, duhom povratila u dampira. Ali, nažalost, nije sve postalo isto kao pre strigojskog napada.

Prostrelila sam Ejba pogledom. „Dmitrij je preživio, ali bio je veoma depresivan! I dalje je. Zbog svega.“

Dmitrija proganja breme zverstava koje je počinio kao strigoj. Ne može da oprostí sebi i zaklinje se da nikad više neće nikoga voleti. Ne pomaže ni što sam se u međuvremenu smuvala sa Adrijanom. Posle više uzaludnih pokušaja, prihvatila sam da između mene i Dmitrija više ništa ne postoji. Nastavila sam dalje u nadi da ću uspeti sa Adrijanom.

„Tako je“, zajedljivo odvrati Ejb. „On je depresivan, a ti si oličen je sreće i radosti.“

Uzdahnula sam. „Razgovarati s tobom je kao da razgovaram sama sa sobom: prilično iritantno. Postoji li još neki razlog što si došao? Osim da mi doneseš loše vesti? Bila bih srećnija da sam ostala u neznanju.“

Ne bi trebalo ovako da umrem. Ne bi trebalo da znam kad ću umreti. Moja smrt nije sastanak upisan u kalendar.

Slegnuo je ramenima. „Samo sam hteo da te vidim. I tvoje okruženje.“

Shvatila sam da je stvarno tako. Ejb je stalno vraćao pogled na mene dok smo pričali, nema sumnje da mu

držim pažnju. Čuvare nije uznemirilo ništa u vezi s našim peckanjem. Ali Ejb veoma često osmatra hodnik, moju ćeliju i druge pojedinosti koje mu privlače pažnju. On nije bez razloga stekao nadimak *Zmej* – zmija. Uvek nešto proračunava i traži prilike koje može da iskoristi. Izgleda da sam od njega nasledila sklonost ka ludim planovima.

„Hteo sam i da ti olakšam da ti vreme brže prođe.“ Osmehnulo se i pružio mi nekoliko časopisa i jednu knjigu kroz rešetke. „Možda će ti ovo pomoći.“

Sumnjam da će ikakva razonoda učiniti dvonedeljno odbrojanje do smrti podnošljivijim. Časopisi su uglavnom o modi i frizurama. A knjiga *Grof Monte Kristo*. Podigla sam je jer sam morala da se našalim, morala sam da uradim bilo šta da sve ovo izgleda manje stvarno.

„Gledala sam film. Tvoj suptilni simbolizam i nije toliko suptilan. Ukoliko nisi sakrio neki fajl unutra.“

„Knjiga je uvek bolja od filma.“ Okrenulo se. „Možda ćemo sledeći put pričati o književnosti.“

„Čekaj.“ Bacila sam časopise i knjigu na krevet. „Pre nego što odeš... u celoj ovoj zbrci, niko se nijednom nije upitao ko ju je stvarno ubio.“ Prodorno sam ga pogledala pošto nije odmah odgovorio. „Veruješ da nisam to uradila, je l' tako?“ Koliko ja znam, on možda misli da sam kriva i pokušava da mi pomogne bez obzira na to. Ne bi me čudilo.

„Verujem da je moja slatka ćerkica sposobna da ubija“, konačno je odgovorio. „Ali ne verujem da si je ubila.“

„Pa ko je onda?“

„Radim na tome“, odgovorio je i udaljio se.

„Ali upravo si rekao da nam vreme ističe! Ejbe!“ Ne želim da ode. Ne želim da ostanem sama sa svojim strahom. „Ne postoji način da se ovo ispravi!“

„Ne zaboravi šta sam ti rekao u sudnici!“ ,doviknuo je. Otišao je. Sela sam na krevet i prisetila se tog dana u sudnici. Na kraju saslušanja rekao mi je – veoma odlučno – da neću biti pogubljena. Kao i da neću otići na suđenje. Ejb Mazur ne daje isprazna obećanja, ali počinjem da mislim kako čak i on ima ograničenja, pogotovo pošto nam je raspored promenjen.

Ponovo sam izvadila izgužvani papirić i rastvorila ga. I on je iz sudnice, krišom mi ga je doturio Ambroz, Tatjanin sluga i ljubavnik.

Rouz,

Ako čitaš ovo, onda se nešto strahovito dogodilo. Verovatno me mrziš i ne krivim te. Samo mogu da te zamolim da veruješ da je ono što sam uradila s dekretom o smanjenju broja godina bolje za tvoju rasu od onoga što su drugi nameravali. Neki moroži su hteli da primoraju sve dampire u službu, želeli to oni ili ne, pomoću prisile. Dekret o smanjenju broja godina je smirio tu grupu.

Međutim, pišem ti zbog tajne koju moraš ispraviti. Reč je o tajni koju moraš podeliti sa što manje osoba. Vasilisa mora dobiti svoje mesto u savetu i to se može učiniti. Ona nije poslednji Dragomir. Još jedan je živ, nezakonito dete Erika Dragomira. Ne znam ništa više, ali ako uspeš da pronađeš tog sina ili kćerku, pružićeš Vasilisi moć koju zaslužuje. Bez obzira na tvoje mane i opasan temperament, ti si jedina kojoj mogu poveriti taj zadatak. Nemoj gubiti vreme i ispuni ga što pre.

Tatjana Ivaškov

Pročitala sam ga već sto puta, ali reči se nisu promenele, kao ni pitanja koja su postavljena. Je li to tačno? Je li Tatjana stvarno to napisala? Zar je – uprkos njenom naizgled neprijateljskom stavu – meni poverila to opasno saznanje? Dvanaest plemićkih porodica donosi sve odluke u ime moroja, ali kao da ih je samo jedanaest. Lisa je poslednja iz svoje loze i po morojskom zakonu, bez još jednog člana porodice Dragomir, ona nema pravo da zauzme svoje mesto i glasa u savetu. Već su izglasani neki veoma loši zakoni, a biće ih još ako je ova poruka tačna. Lisa može da se bori protiv tih zakona – što ne odgovara nekima, onima koji su već pokazali spremnost da ubijaju.

Još jedan Dragomir.

Još jedan Dragomir znači da će Lisa dobiti pravo glasa. Još jedan glas u savetu može mnogo toga da promeni. Promeniće moj svet, proglasili me krivom ili ne. A svakako će promeniti Lisin svet. Sve ovo vreme, verovala je da je sama. Ali... s nelagodnom sam se zapitala hoće li joj biti drago zbog polubrata ili polusestre. Ja sam prihvatila da mi je otac mutan lik, ali Lisa je svog uvek držala na pijedestalu i mislila sve najbolje o njemu. Ta vest će je zaprepastiti i, iako se celog života obučavam da je čuvam od fizičkih pretnji, počinjem da verujem da je treba štiti i od drugih stvari.

Ali prvo *ja* moram da znam istinu. Moram da znam je li Tatjana stvarno napisala ovu poruku. Prilično sam sigurna da mogu saznati, ali to iziskuje nešto što mrzim da radim.

Pa, što da ne? Ionako trenutno nemam pametnija posla.

Ustala sam iz kreveta, okrenula leđa rešetkama i zagledala se u goli zid, usredsredila se na njega. Pripremila

sam se, podsetila sebe da sam dovoljno jaka da zadržim kontrolu i onda spustila psihičke prepreke koje nesvesno podižem oko uma. Veliki pritisak je popustio kao kad vazduh pokulja iz balona.

Odjednom me duhovi okružiše.

DRUGO POGLAVLJE

IZGUBILA SAM SE, kao i uvek. Lica i lobanje, providne i svetlucave, lebde oko mene. Privlačim ih, roje se u oblaku kao da svi očajnički moraju nešto da mi kažu. Verovatno i moraju. Duhovi koji se zadržavaju na ovom svetu su nemirne duše koje nešto sprečava da nastave dalje. Kad me je Lisa vratila iz mrtvih, zadržala sam vezu s njihovim svetom. Bilo je potrebno mnogo truda i samokontrole da naučim da blokiram aveti koje me prate. Magijski krugovi oko morojskog dvora uglavnom drže duhove dalje od mene, ali sad sam ih prizvala. Omogućiti im ulazak, uvući ih unutra... pa, to je opasno.

Nešto mi govori da je kraljica ubijena u svom krevetu svakako nemirna duša. Nisam videla nijedno poznato lice u ovoj grupi, ali nisam odustala.

„Tatjana“, promrmljala sam, usredsređena na lice mrtve kraljice. „Tatjana, dođi kod mene.“

Jednom sam lako prizvala duha: svog prijatelja Mejsona koga je ubio strigoj. Iako nisam bila bliska s Tatjanom

kao s Mejsonom, svakako smo imale nekakvu sponu. Neko vreme se ništa nije dešavalo. Ista izmaglica lica kovitlala se ispred mene i počela sam da očajavam. A onda se odjednom pojavila.

Na sebi ima odeću u kojoj je ubijena, dugačku spa-vaćicu i ogrtač natopljene krvlju. Boje su joj prigušene i treperi kao pokvareni televizijski ekran. Bez obzira na to, zbog krune na glavi i kraljevskog držanja odisala je istim dostojanstvom koje pamtim. Pošto se pojavila, nije ništa govorila niti radila. Samo je zurila u mene, tamnim očima mi je maltene prodirala u dušu. Ukomešana osećanja mi nabužale u grudima. Razbuktalo se ono što uvek osećam u njenom društvu – bes i ogorčenost. Ali ublažio ih je iznenađujući nalet saosećanja. Ničiji život ne bi trebalo da se završi kao njen.

Oklevala sam, bojeći se da će me čuvari čuti. Utom sam pomislila da nije važno koliko glasno govorim, a oni ionako ne vide ono što ja vidim. Podigla sam poruku.

„Jesi li ti ovo napisala?“, promucala sam. „Je li to istina?“

Nastavila je da zuri u mene. Mejsonov duh se slično ponašao. Prizvati mrtve je jedno, ali komunicirati s njima nešto sasvim drugo.

„Moram da znam. Ako postoji još jedan Dragomir, pronaći ću ga.“ Nema svrhe da ističem kako nisam u prilici išta ili ikoga da pronađem. „Ali moraš da mi kažeš. Jesi li ti napisala ovo pismo? Je li to istina?“

Odgovorila mi je onim piljenjem koje me je izluđivalo. Moja teskoba je rasla i glava me je zbolela od pritiska tolikih duhova. Tatjana je očigledno iritantna u smrti kao što je bila za života.

Taman sam htela ponovo da podignem zidove i odgurnem duhove kad je Tatjana načinila najmanji mogući pokret. Jedva primetno je klimnula glavom. A onda je spustila prodorni pogled na papirić u mojoj ruci i, tek tako – nestala.

Brzo sam podigla branu, koristeći svu snagu volje da se odvojim od mrtvih. Glavobolja nije nestala, ali njihova lica jesu. Klonula sam na krevet i zagledala se u papirić, iako ga nisam videla. To je moj odgovor. Poruka je istinita. Tatjana ju je napisala. Sumnjam da njen duh ima razloga da laže.

Proteгла sam se, spustila glavu na jastuk i čekala da prođe strašno pulsiranje. Zažmurila sam i pomoću spone se vratila u Lisinu glavu. Otkako sam uhapšena, ona sve oko sebe moli i zalaže se za mene pa sam očekivala da ću je zateći kako to i sad radi. Ali ona... kupuje haljinu.

Umalo se nisam uvredila zbog te površnosti najbolje drugarice, ali onda sam shvatila da kupuje haljinu za sahranu. Nalazi se u zabačenoj dvorskoj prodavnici u kojoj kupuju plemićke porodice. Iznenadila sam se što je Adrijan s njom. Njegovo poznato lepo lice rasteralo je nešto straha. Brzo sam joj pročitala misli i shvatila zašto je on tu: nagovorila ga je da joj pravi društvo jer nije htela da ostane sam.

Razumem i zašto. On je trešten pijan. Čudo da može da stoji i mislim da ga drži samo zid na koji se naslonio. Smeđa kosa mu je raščupana – ali ne onako kako je on namešta. Zelene oči su mu zakrvavljene. Adrijan je korisnik duha, kao i Lisa. On ume nešto što ona ne može: da posećuje druge u snovima. Očekivala sam da će me obići dok sam u zatvoru i sad sam shvatila zašto nije. Alkohol

otupljuje duh. Što je, na neki način, dobro. Preterana upotreba duha stvara tamu od koje može da se poludi. Ali ni neprestano pijanstvo nije zdravo.

Pošto sam ga videla Lisinim očima, osetila sam zbunjenost jednaku onoj kad sam ugledala Tatjanu. Teško mi je zbog njega. Očigledno je zabrinut i uzrujan zbog mene, a zapanjujući događaji ove nedelje pogodili su ga kao i ostale. A on je ostao bez baba-tetke koju je voleo uprkos njenoj nabusitosti.

Ali bez obzira na sve to, osetila sam... prezir. Možda je nepravedno, ali jače je od mene. Mnogo mi je stalo do njega i shvatam da pati, ali postoje bolji načini prihvatanja gubitka. Njegovo ponašanje gotovo je kukavičko. On traži bekstvo od problema u boci, što je potpuno suprotno mojoj prirodi. Ja? Ja ne dozvoljavam da me problemi savladaju bez borbe.

„Pliš“, uvereno je rekla prodavačica. Smežurana morojka podigla je raskošnu haljinu dugih rukava. „Plemićka pratnja po tradiciji nosi pliš.“

Uz fanfare, na Tatjaninoj sahrani će biti plemićka pratnja. Predstavnici svih porodica koračaće pored sanduka. Izgleda da nikome ne smeta da Lisa preuzme tu porodičnu ulogu. Ali glasanje? To je već nešto drugo.

Lisa je odmerila haljinu. Više izgleda kao kostim za Noć veštica nego kao haljina prikladna za sahranu. „Napolju je pakao“, istakla je. „I vlažno je.“

„Tradicija iziskuje žrtve“, melodramatično odvrati morojka. „Kao i tragedija.“

Adrijan zausti da kaže nešto nesumnjivo neumesno i zajedljivo. Lisa odsečno odmahnu glavom da ga učutka. „Imate li haljine bez rukava?“

Prodavačica se razrogačila. „Niko nikad nije nosio bretele na kraljevskoj sahrani. To je neprikladno.“

„A bermude?“, upita Adrijan. „Mogu li da prođu zajedno s kravatom? Jer to nameravam da obučem.“

Morojka se užasnu. Lisa ga prekorno pogleda, ne toliko zbog njegove primedbe – koja ju je blago razgalila – već zato što se užasava njegovog neprestanog pijanstva.

„Pa, niko se prema meni ne ponaša kao prema pravoj plemkinji“, primetila je Lisa i posvetila pažnju haljinama. „Onda nema razloga ni da se sad tako ponašam. Pokažite mi haljine s bretelama i kratkim rukavima.“

Prodavačica se namrštila, ali ju je poslušala. Može da savetuje plemiće o oblačenju, ali ne usuđuje se da im naređuje. To je deo staleške podele našeg sveta. Otišla je u drugi deo prodavnice da pronađe tražene haljine. Utom su ušli Lisin momak i njegova tetka.

Adrijan bi trebalo da se ponaša kao Kristijan Ozera. Zapanjila sam se što sam to uopšte pomislila. Svakako se štošta promenilo čim njega uzimam kao uzor. Ali istina je. Posmatrala sam Kristijana s Lisom prošle nedelje i bio je odlučan i postojan. Radio je sve što je mogao da joj pomogne posle Tatjanine smrti i mog hapšenja. Po izrazu njegovog lica, jasno je da sad ima nešto važno da kaže.

Taša Ozera, njegova tetka bez dlake na jeziku, još jedan je primer snage i otmenosti. Ona ga je odgojila pošto su mu se roditelji pretvorili u strigoje – i potom je napali, ostavivši joj ožiljak preko obraza. Moroji se uvek oslanjaju na čuvare radi odbrane, ali Taša je posle tog napada odlučila da uzme stvari u svoje ruke. Naučila je da se bori svakakvim tehnikama i oružjem. Prilično je opasna i stalno se zalaže da i ostali moroji nauče da se bore.

Lisa je ostavila haljinu koju je gledala i nestrpljivo se okrenula prema Kristijanu. Posle mene, on je osoba kojoj veruje najviše na svetu. Bio je njen oslonac tokom svega ovoga.

Osvrnuo se po prodavnici, očigledno nimalo oduševljen što je okružen haljinama. „Kupujete zajedno?“ Prelazio je pogledom s Lise na Adrijana. „Hoćeš da probaš ženske stvarčice?“

„Hej, i tebi bi prijala promena odeće“, odvrati Adrijan. „Uostalom, kladim se da bi odlično izgledao u majičici koja se vezuje na leđima.“

Lisa se nije obazirala na njihovo peckanje. „Šta ste saznali?“, pitala je Ozere.

„Odlučili su da ništa ne preduzimaju“, odvrati Kristijan. Prezrivo je izvio usne. „Pa, ništa u smislu kazne.“

Taša klimnu glavom. „Pokušavamo da proguramo ideju da je mislio kako je Rouz u opasnosti i pritekao joj u pomoć pre nego što je shvatio šta se zapravo dešava.“

Srce mi je stalo. Dmitrij. Govore o Dmitriju.

Na trenutak više nisam bila s Lisom. Niti u ćeliji. Vratila sam se onom danu kad su me uhapsili. Svađala sam se s Dmitrijem u restoranu, prebacivala mu što je uporno odbijao da razgovara sa mnom i što nije želeo da nastavi našu raniju vezu. Odlučila sam da završim s njim, prihvatim da je sve to prošlost i ne dozvolim da mi i dalje cepa srce nadvoje. Utom su čuvari došli po mene i Dmitrij mi je, uprkos tvrdnjama da posle strigojskog bivstvovanja nije u stanju da voli, munjevito pritekao u pomoć. Bili smo bespomoćno brojčano nadjačani, ali nije mario. Izraz njegovog lica – i činjenica da ga neverovatno dobro

poznajem – rekao mi je sve što sam htela da znam. Suočila sam se s pretnjom. A on mora da me zaštititi.

I te kako me je branio. Borio se kao bog, kako su ga nazivali na akademiji Svetog Vladimira kad me je učio da se suprotstavim strigojima. Onesposobio je više čuvara u tom restoranu nego što bi ikad ijedna osoba uspela. Jedino što ga je zaustavilo – a zaista verujem da bi se borio do poslednjeg daha – bile su moje molbe. Tad nisam znala o čemu je reč niti zašto legija čuvara želi da me uhapsi. Ali shvatila sam da je Dmitrij u ozbiljnoj opasnosti da ugrozi svoj ionako klimav položaj na dvoru. Vraćanje strigoja u pređašnje stanje je nečuveno i mnogi mu i dalje nisu verovali. Preklinjala sam Dmitrija da prestane, više se plašeci šta će da se desi njemu nego meni. Malo sam znala šta mi se sprema.

Došao je na pripremno ročište – pod stražom – ali ni Lisa ni ja ga otada nismo videle. Lisa se trudila da ga oslobodi svake krivice iz straha da ga ponovo ne zatvore. A ja? Pokušavala sam da ne razmišljam previše o onome što je uradio. Moje hapšenje i moguće pogubljenje imaju prednost. Ipak... i dalje se pitam. Zašto je to uradio? Zašto je rizikovao život za mene? Nagonska reakcija na pretnju? Ili usluga Lisi, kojoj se zakleo na odanost pošto ga je oslobodila? Ili je to uradio zato što i dalje nešto oseća prema meni?

Ne znam odgovor, ali kad sam ga videla takvog – žestokog Dmitrija kakav je ranije bio – probudila su se osećanja koja sam očajnički pokušavala da ugušim. Neprestano sam sebi ponavljala da je potrebno vreme da ga prebolim. Zaostala osećanja su normalna. Nažalost, potrebno je više da prebolite tipa koji se bacio u opasnost zbog vas.

Bez obzira na to, Kristijanove i Tašine reči ulile su mi nadu u vezi s Dmitrijevom sudbinom. Na kraju krajeva, nisam jedina koja hoda tankom linijom između života i smrti. Oni koji su uvereni da je on i dalje strigoj žele da mu neko probode kolac kroz srce.

„Ponovo ga drže u pritvoru“, dodao je Kristijan. „Ali ne u ćeliji nego u njegovoj sobi s dvojicom čuvara. Ne žele da on vršlja po dvoru dok se sve malo ne slegne.“

„To je bolje od zatvora“, složi se Lisa.

„I dalje je besmisleno“, odbrusi Taša, više sebi nego drugima. Ona je godinama bliska s Dmitrijem i svojevremeno je želela da odu korak dalje. Zadovoljila se prijateljstvom i oseća jednak gnev zbog nepravde prema njemu kao i mi. „Trebalo je da ga puste čim je ponovo postao dampir. Postaraću se da ga oslobode posle izbora.“

„To je ono što je čudno...“ Kristijan je zamišljeno zaškiljio. „Čuli smo da je Tatjana rekla drugima pre nego što... pre nego...“ Zastao je i s nelagodom pogledao Adrijana. Takva pauza je neuobičajena za Kristijana koji otvoreno govori šta misli.

„Pre nego što je ubijena“, završio je Adrijan bezlično, ne gledajući ni u koga. „Nastavi.“

Kristijan proguta knedlu. „Ovaj... da. Izgleda da je izjavila – mada ne javno – kako veruje da je Dmitrij stvarno ponovo dampir. Nameravala je da se pobrine da ga i drugi prihvate pošto se sve ostalo slegne.“ Pod „svim ostalim“ je mislio na promenu zakona koju je Tatjana spomenula u poruci, po kojoj dampiri diplomiraju i počinju da čuvaju moroje već sa šesnaest godina. Taj zakon me izluđuje, ali nisam htela da o njemu sada razmišljam, kao i o toliko drugih stvari trenutno.

Adrijan ispusti čudan zvuk nalik nakašljanju. „Nije.“

Kristijan slegnu ramenima. „Mnogi njeni savetnici su rekli da jeste. Kruži takav trač.“

„I meni je teško da poverujem u to“, rekla je Taša. Ona nikad nije odobravalala Tatjaninu politiku i više puta joj se vatreno protivila. Ali Adrijanova neverica nije političke prirode, već se zasniva na onome što je uvek mislio o svojoj baba-tetki. Ona nikad nije pokazala nagoveštaj želje da pomogne Dmitriju da povрати stari status.

Adrijan nije rekao ništa, ali znam da ta tema raspaljuje iskre ljubomore. Rekla sam mu da je Dmitrij prošlost i da sam spremna da idem dalje, ali mora da se – kao i ja – pita šta je navelo Dmitrija na onakvu vitešku odbranu.

Lisa je zaustila da pita kako da izvuku Dmitrija iz kućnog pritvora ali se u tom trenutku prodavačica vratila punih ruku haljina koje očigledno ne odobrava. Lisa se ujela za usnu i ućutala. Kasnije će se pozabaviti Dmitrijevim prilikama. Bezvoljno se spremila da isproba haljine i glumi dobru plemkinju.

Adrijan se razvedrio kad je video haljine. „Ima li tu nekih haltera?“

Vratila sam se u ćeliju, mozgajući o nevoljama koje su se nagomilavale. Brinem zbog Adrijana i Dmitrija. Brinem zbog sebe. Brinem i zbog tog tobožnjeg nestalog Dragomira. Sve više mi se čini da bi to moglo biti tačno, ali nervira me što ne mogu ništa da preduzmem u vezi s tim. Moram da delam kad je reč o pomaganju Lisi. Tatjana me je u pismu upozorila da pazim s kim ću razgovarati o tome. Treba li nekom drugom da prepustim taj zadatak? Želim da budem glavna, ali rešetke i zidovi koji me guše

govore da neko vreme neću moći da odlučujem ni o čemu, čak ni o svom životu.

Dve nedelje.

Moram nečim da skrenem misli pa sam počela da čitam Ejbovu knjigu, priču o nepravednom tamnovanju, kao što sam i mislila. *Jeste* prilično dobra i shvatila sam da neću uspeti da pobegnem odavde ako lažiram svoju smrt. Knjiga je neočekivano oživela jednu uspomenu. Jeza mi je prošla niz kičmu kad sam se setila kako mi je morojka po imenu Ronda gledala u tarot karte. Ona je Ambrozova tetka, a jedna karta koju je izvukla pokazivala je ženu vezanu za mačeve. *Nepravedno tamnovanje. Optužbe. Klevete. Prokletstvo.* Stvarno počinjem da mrzim te karte. Uvek sam tvrdila da su prevara, ali imaju iritantnu sklonost da se obistinjuju. Na kraju mi je predvidela putovanje, ali kuda? U pravi zatvor? U smrt?

Pitanja bez odgovora. Dobro došli u moj svet. Pošto ne mogu ništa da uradim, zaključila sam da bih mogla i da se odmorim. Ispružila sam se na krevet i pokušala da potisnem sve te brige. Nije bilo lako. Kad god bih zažmurila, videla bih sudiju kako udara čekićem i osuđuje me na smrt. Videla sam svoje ime u istorijskim udžbenicima, ne ime junakinje nego izdajnice.

Ležeći i gušeći se od straha, pomislila sam na Dmitrija. Zamislila sam njegov nepokolebljiv pogled i gotovo mogla da čujem kako mi pridikuje. *Ne brini zbog onoga što ne možeš da promeniš. Odmori se sad da bi bila spremna za sutrašnje borbe.* Taj umišljeni savet me je umirio. Konačno me je savladao san, težak i dubok. Toliko sam se prevrtala ove nedelje da mi je pravi odmor bio dobrodošao.

A onda sam se probudila.

Sela sam na krevet. Srce mi je brzo tuklo. Osvrnula sam se, tražeći opasnost – bilo kakvu pretnju koja me je trгла iz dubokog sna. Nema ničega. Tama. Tišina. Tiho škripanje stolice niz hodnik poručuje da su čuvari još tu.

Spona, shvatila sam. Probudila me je spona. Osetila sam prodoran, snažan blesak... čega? Žestine. Brige. Navalu adrenalina. Spopala me je strava i dublje sam zaronila u Lisinu glavu ne bih li otkrila šta je izazvalo takva osećanja.

Otkrila sam... ništa.

Spona je nestala.